

Инфобил

Информативни билтен за запослене у Служби Народне скупштине

број 6.

октобар 2013 – јануар 2014.

тема броја

Прва година Инфобила и Кворума

Народна скупштина Републике Србије

страна 10 | О стажирању у Европском парламенту

страна 14 | Интервју са Ђорданом Курир

**Поштоване
колегинице и
колеге,**

Почетак сваке нове године је прилика да сумирамо постигнуте резултате из протеклог периода.

Почетком прошле године почели су да излазе билтени Народне скупштине Инфобил и Кворум. Вођени заједничким циљем – транспарентнијим радом и бољом комуникацијом Народне скупштине са грађанима и унапређењем међуљудских односа у Служби – билтени су својим садржајем и изгледом постали препознатљиви део рада и угледа Народне скупштине.

Више о првој години рада уређивачких одбора Инфобила и Кворума читајте у рубрици Тема броја.

У складу са стратешким циљем Републике Србије – прикључивање Европској унији и, сходно томе, потребом усклађивања домаћег са европским законодавством, годину иза нас обележио је и интензиван законодавни рад. У 2013. години, Народна скупштина усвојила је 147 закона и 102 остала акта.

И претходне године, у сарадњи са домаћим и међународним партнерима, омогућено је стручно усавршавање Службе кроз семинаре, тренинге и студијске посете другим парламентима.

Користим ову прилику да се запосленима у Служби Народне скупштине захвалим на досадашњој сарадњи и свима пожелим успех на пословном и личном плану у 2014. години.

Срдачно,

Генерални секретар
Јана Љубичић

Народна скупштина Републике Србије

Трг Николе Пашића 13
www.parlament.rs

Уређивачки одбор: Сања Бојанић Максимовић, мр Драган Луковић, Биљана Милосављевић, Весна Дујмовић Росић, Милана Штековић, Верица Михајловић, Бојан Пудар, Милош Прошић, Слађана Велимировић, Светлана Суботић, Сенка Павловић, Милош Марић и Милена Каришић (у сарадњи са другим колегама из Службе Народне скупштине).

Ваше сугестије и предлоге можете послати на е-mail адресу infobil@parlament.rs.

Израду овог билтена подржали су
Мисија ОЕБС-а у Србији и УНДП/СДЦ.

Organizacija za evropsku
bezbednost i saradnju
Misija u Srbiji

Empowered lives.
Resilient nations.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Ставови изречени у овој публикацији припадају искључиво аутору и његовим сарадницима и не представљају нужно званичне ставове Мисије ОЕБС-а у Србији и Програма Уједињених нација за развој (УНДП/ Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ).

Радна група за обезбеђивање услова за примену општих и посебних мера заштите тајних података

Одлуком генералног секретара Народне скупштине у новембру 2013. године основана је Радна група за обезбеђивање услова за примену општих и посебних мера заштите тајних података. У опису задатака наведене радне групе је обављање активности и радњи на изградњи и опремању просторија за чување тајних података, спровођење јавних набавки и сарадња са Канцеларијом Савета за националну безбедност и заштиту тајних података.

Одлуком о образовању ове радне групе утврђен је њен састав, задаци и рок за реализаци-

ју задатака у овој специфичној области рада Народне скупштине. Председник Радне групе је мр Драган Луковић, заменик председника Марко Даниловић а секретар Радне групе Драгана Галић. Радну групу чини и 11 чланова – запослених у Служби НС. Одлуком генералног секретара одређено је да подршку Радној групи пружа Мирјана Радаковић, помоћник генералног секретара.

Радна група је одржала свој први састанак 2. децембра 2013.

Полагање државног испита

Државни службеник запослен у Служби Народне скупштине који је засновао радни однос на неодређено време дужан је да положи државни стручни испит.

Такође, државни службеник који је положио државни испит по програму за кандидате са средњим образовањем, а током рада је стекао виши степен образовања, у обавези је да пре премештаја на радно место за које је услов виши степен образовања положи државни стручни испит по програму за кандидате са стеченим високим образовањем.

Испитни предмети за кандидате са високим образовањем су уставно уређење, основи система Европске уније, систем државне управе, радно законодавство и канцеларијско пословање, а за кандидате са средњим образовањем основи система државне управе и уставног уређења, основи система Европске уније, основи система радних односа и радни односи државних службеника, канцеларијско пословање.

Запослени подноси захтев за полагање државног стручног испита руководиоцу сектора – помоћнику генералног секретара, а Одељење за људске ресурсе пријаву и неопходна документа доставља Министарству правде и државне управе.

Након добијања обавештења о датуму и времену полагања државног стручног испита (позив за полагање државног стручног испита доставља се кандидату 30 дана раније од датума утврђеног полагања) од стране Министарства правде и државне управе, потребно је да запослени поднесе захтев за плаћено одсуство ради полагања државног стручног испита. Запослени има право на седам дана плаћеног одсуства за полагање државног стручног испита.

Додатне информације и Приручник за полагање државног испита можете наћи на интернет страни <http://www.drzavnauprava.gov.rs/tekst/771/prirucnik.php> или у Одељењу за људске ресурсе.

Why is it important?

- All our every society member is involved
- Information
- Be our subject
- An immediate response to news
- Personal opinions through online discussions
- Many parameters can be measured
  - Location
  - Expertise
  - Sentiments
  - Cultural statistics
  - Demographics
  - Opinions
  - Visual Analytics
  - Trends

Студијске посете и стручна усавршавања

Запослени у Служби Народне скупштине су у претходном периоду учествовали у многим радионицама, посетама и тренинзима.

Септембар

- На семинару „Отворени парламент – транспарентност парламентарних активности”, одржаном у Републици Македонији (Скопље), у организацији Европског парламента.

Октобар

- На скупу „Реформа полиције у земљама Западног Балкана” одржаном у Републици Црној Гори (Тиват), у организацији Женевског центра за демократску контролу оружаних снага (ДКАФ).

Новембар

- На конференцији „Односи између врховних ревизорских институција и парламентарна држава кандидата и потенцијалних кандидата за приступање Европској унији” одржаној у Републици Црној Гори (Пржно), у организацији СИГМА;
- на регионалној радионици „Транспарентност и парламентарна сарадња са цивилним друштвом” одржаној у Републици Словачкој (Часта-Папијерничка), у организацији НДИ;
- на студијском путовању у Швајцарској Конфедерацији (Женева), у организацији Женевског центра за демократ-

ску контролу оружаних снага (ДКАФ) и Мисије ОЕБС у Србији;

- на семинару „Омладина и образовање на Западном Балкану” одржаном у Краљевини Белгији (Брисел), у организацији Европског парламента;
- на састанку радне групе парламентарне димензије Процеса сарадње у Југоисточној Европи одржаном у Румунији (Букурешт), у организацији Румунског парламента;
- на студијском путовању у оквиру пројекта „Јачање капацитета Народне скупштине у процесу европских интеграција”, Твининг пројекат, одржаном у Републици Грчкој (Атина);

copyright © UNDP Serbia | photo by Rea Muzicak

- на студијском путовању у оквиру пројекта „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине” одржаном у Републици Словенији (Љубљана), у организацији УНДП;
- на састанку националних координатора парламентарне димензије Процеса сарадње у Југоисточној Европи одржаном у Републици Албанији (Тирана), у организацији Европског парламента;
- у реализацији пројектне активности „Јачање законодавних и контролних капацитета Народне скупштине” одржане у Уједињеном Краљевству Велике Британије и Северне Ирске (Лондон), у организацији амбасадe Велике Британије у Републици Србији;
- на студијском путовању у оквиру пројекта „Јачање сарадње између Народне скупштине и Парламента Републике Црне Горе” одржаном у Републици Црној Гори (Подгорица), у организацији НДИ;
- на семинару „Економска криза и њен утицај на политике ЕУ и земље проширења” одржаном у Краљевини Белгији (Брисел), у организацији Европског парламента;
- на Регионалној конференцији о ефикасном надзору над финансирањем ИПА фондова одржаној у Републици Македонији (Скопље), у организацији Вестминстерске фондације за демократију (WFD);
- међународна конференција Алијансе европских конзервативаца и реформиста о будућности Европске уније, одржана у Републици Италији (Месина).

Децембар

- На студијском путовању у оквиру пројекта „Јачање капацитета Народне скупштине у процесу европских интеграција” одржаном у Републици Грчкој (Атина), Твининг пројекат;
- на студијском путовању у оквиру пројекта „Јачање надзорне улоге Народне скупштине” одржаном у Републици Словенији (Љубљана), у организацији ОЕБС-а.

Право на здравствену заштиту деце, трудница и породиља

Идеја предлагача Закона о остваривању права на здравствену заштиту деце, трудница и породиља, народног посланика и председника Народне скупштине др Небојше Стефановића проистекла је из потребе да се овим најосетљивијим категоријама становништва обезбеди неметано остваривање права на здравствену заштиту у случају када немају оверене исправе о здравственом осигурању, без обзира на основ осигурања.

Тешка економско-финансијска ситуација у којој се наша земља налази годинама уназад довела је до тога да велики број правних субјеката не измирује редовно доприносе за обавезно здравствено осигурање за своје запослене.

Из тог разлога дешавало се да децу, труднице и породиље врате са шалтера дома здравља јер немају оверену здравствену књижицу, не својом кривицом. Наиме, послодавци код којих су запослени нису измиривали обавезе, што је погађало како запослене раднике тако и чланове њихових породица.

У 2013. години у пензију су отишле колеге Војислав Глишић, Добрица Зечевић, Љиљана Машковић и Драгица Крстић Пурешевић.

Мада се већина здравствених радника придржавала начела хуманости и пружала здравствену заштиту овим лицима и поред тога што су знали да те услуге не могу да прикажу и фактуришу Републичком фонду за здравствено осигурање, доношењем овог закона отклањају се све недоумице и дилеме у вези с тим.

Свакако да доношење закона који препознаје потребе лица која су изложена повећаном ризику оболевања и која се налазе у посебно осетљивом периоду живота доприноси повећању угледа Народне скупштине у друштву.

Деци запослених у Служби Народне скупштине старости до 10 година, поводом Нове 2014. године, као и претходних година, додељени су слатки пакетићи и одређени новчани износ.

Закон о легализацији објеката

Народна скупштина је 31. октобра прошле године усвојила Закон о легализацији објеката. Овај закон је последица одлуке Уставног суда којом су проглашене неуставним одредбе чл. 185—200. важећег Закона о планирању и изградњи које су се односиле управо на поступак и услове легализације бесправно саграђених објеката.

Најважније

- Легализоваће се сви објекти бесправно саграђени до ступања на снагу овог закона, који испуњавају услове прописане овим законом.
- Нови захтеви за легализацију се могу подносити у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.
- Поступци за легализацију започети до дана ступања на снагу овог закона по захтевима који су поднети до 11. марта 2010. године окончаће се по овом закону.

Важне новине у овом закону

Новим законом о легализацији уређени су услови, поступак и начин легализације свих објеката или делова објеката изграђених без грађевинске дозволе све до ступања на снагу овог закона. Дакле, сви објекти који су у претходним годинама и деценијама грађени без грађевинске или употребне дозволе а обухваћени су овим законом биће легализовани у складу са одредбама овог закона.

- Усвајањем овог закона сви грађани који имају бесправно изграђене објекте а који су ранијим законима били онемогућени да легализују своје објекте пред законом постају исти. Наиме, последњи рок

за подношење захтева за легализацију који је био одређен важећим Законом о планирању и изградњи био је 11. март. 2010. године. Овим законом су обухваћени и они објекти који су грађени после овог рока или њихови власници нису до 11. марта 2012. године поднели захтеве за легализацију.

- Осим што се поступак легализације односи на бесправно изграђене објекте до ступања на снагу овог закона, Законом је предвиђена и могућност да грађани који нису поднели захтев за легализацију својих бесправно изграђених објеката захтеве могу поднети све до истека 90. дана од дана ступања на снагу овог закона, а то значи до 29. јануара 2014. године.

Неће моћи да се легализују

1. објекти изграђени, односно реконструисани на земљишту неповољном за грађење (клизишта, мочварно тло и сл.);
2. објекти изграђени, односно реконструисани од материјала који не обезбеђује трајност и сигурност објекта;
3. објекти изграђени на површинама јавне намене, или на земљишту планираном за уређење или изградњу објеката јавне намене за које се, у складу са одредбама посебног закона, утврђује јавни интерес;
4. објекти изграђени у првом степену заштите природног добра; у зони заштите културног добра од изузетног значаја; зони заштите културних добара уписаних у Листу светске културне ба-

штине (односно радови на самом културном добру од изузетног значаја или добру уписаном у Листу светске културне баштине); изграђени у заштитним зонама око војних комплекса и објеката инфраструктуре посебне намене; објекти изграђени, реконструисани или дограђени супротно прописима о одбрани којима су прописане посебне обавезе за изградњу објеката, као и других објеката изграђених у заштитним зонама у складу са одредбама посебних закона;

5. Изузетно, за објекте из тач. 3) и 4) надлежни орган ће накнадно издати грађевинску и употребну дозволу ако подносилац захтева за легализацију приложи сагласност управљача јавног добра да је предметни објекат у функцији јавне намене, односно сагласност организације надлежне за заштиту природних, односно културних добара.
6. објекти изграђени, односно реконструисани противно условима прописаним планским документом у погледу намене и спратности објекта, као и удаљења од суседних објеката, или противно одредбама Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу.

Изузетно, за ове објекте надлежни орган ће накнадно издати грађевинску и употребну дозволу ако подносилац захтева за легализацију приложи оверену сагласност власника суседног објекта.

Прва година Кворума и Инфобила

Од децембра 2012. године редовно излазе билтени Народне скупштине – Кворум и Инфобил. На припреми садржаја билтена намењеног широј јавности – Кворума и интерног билтена – Инфобила раде два уређивачка одбора чији су чланови запослени у различитим организационим јединицама Службе Народне скупштине. Подршку члановима уређивачких одбора, кроз стручне савете и сугестије, дају и друге колеге из Службе.

Уређивачке политике билтена имају своје особености и усме-

рене су на различите циљне групе; ипак, израда сваког од њих подразумева сарадњу чланова уређивачких одбора, размену мишљења и идеја.

У првих годину дана рада, јануар 2013—јануар 2014, билтен Кворум имао је 12 издања у којима су широј јавности представљене активности Народне скупштине и њених радних тела. У Кворуму су праћени најзначајнији догађаји, као што су: позитивна оцена Народне скупштине у извештају Европске комисије, увођење интегрисане комуникације и преноса уживо

активности Народне скупштине и формирање Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање. Такође, кроз сталне рубрике јавност је упозната са међународном сарадњом и европским интеграцијама, програмима за приступ јавности намењеним грађанима, занимљивостима из историје парламентаризма, а у сваком броју је кроз интервју представљен по један народни посланик.

У истом периоду штампано је шест бројева билтена Инфобил. Запослени су путем Инфобила били редовно обавештавани

copyright © UNDP Serbia | photo by Reni Marčić

о свим актуелним дешавањима и новинама у раду Службе, плановима и активностима у области стручног усавршавања, донетим интерним актима, образовању и раду радних група, усвојеним законским решењима, новим насловима из Библиотеке, радовима на одржавању зграде Народне скупштине и свим правима запослених која проистичу из закона. У првој години рада урађено је десет интервјуа, углавном са колегама из Службе, али и са сарадницима на пројектима чији је носилац Народна скупштина.

Билтени се припремају уз подршку Мисије ОЕБС у Србији и Програма Уједињених нација за развој (УНДП)/Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ).

У оквиру подршке Мисије ОЕБС у Србији, шест чланова уређивачких одбора похађало је обуку за програм InDesign како би у будућности уређивачки одбори могли да преузму посао дизајна билтена и припреме текста за штампу.

У сарадњи са УНДП/СДЦ, за чланове уређивачких одбора при-

премљен је Приручник, аутора Слободана Марковића, новинара, који представља својеврстан водич у раду уређивачких одбора.

Руководећи се циљевима уређивачких политика, уређивачки одбори Кворума и Инфобила наставиће и у 2014. години да испуњавају заједничку мисију – транспарентнији рад и побољшање угледа Народне скупштине у јавности, унапређење екстерне и интерне комуникације и међуљудских односа, као и презентацију едукативног садржаја из историје српског парламентаризма.

Милана Штековић о стажирању у Европском парламенту

Милана Штековић, наша колегица из Библиотеке Народне скупштине, имала је изванредну прилику да своја професионална стремљења крунише боравком у Бриселу у оквиру „Претприступног програма стажирања за запослене у парламентима земаља Западног Балкана и Велике Скупштине Турске“. Овакав вид стручног усавршавања запослених је нови начин професионалног унапређивања способности службеника нашег парламента и у наредном периоду запослени у Служби НС РС имаће прилику да аплицирају за учествовање у овом програму ЕУ. Управо из тог разлога, бриселска сазнања и искуства колегице Штековић представљају значајан водич за колеге које ће у наредном периоду аплицирати за бриселску стручну „визу“ и имати прилику да, као и она, извесно време проведу у овом европском политичком центру. Управо из тог разлога „Инфобил“ вам детаљније, кроз сведочење колегице Штековић, представља анатомију програма стажирања, њена искуства и импресије и основне информације о организационој јединици у којој је радила и стажирала.

Откуда долази Ваша жеља за овим видом усавршавања и каква је била процедура аплицирања?

Претприступни програм стажирања покренут је 2012. године, и то на препоруку Радне групе Одбора за спољне послове ЕП за Западни Балкан. Програмом је руководило Одељење за претприступне активности које је сачинило списак најбољих пријављених кандидата, док су коначну одлуку о избору донели генерални директор за спољне послове и директор за подршку демократији. Иако је програмом било обухваћено седам земаља, изабрано је само нас четворо који смо стажирали у различитим службама и у различито време. Моја служба домаћин била је Библиотека Европског парламента, с обзиром на то да у Народној скупштини радим као истраживач у Библиотеци. Шта је мене мотивисало да се пријавим? Кроз посао којим се бавим све чешће се сусрећем са питањима о Европској унији, а осим тога, хтела сам и да практично проверим знање стечено на специјалистичким академским студијама из области европских интеграција.

Морам да кажем да су ме колеге у Библиотеци и Европском парламенту уопште одлично прихватили.

Колико дуго сте боравили у ЕП и које су кључне опште импресије о ЕП?

Када сам 30. септембра први пут долазила у Парламент, зграда ми се чинила огромном а ја тако малом. Међутим, након месец дана, колико је стажирање трајало, зграда се смањила а ја порасла. Шалим се! Оно по чему се ЕП издваја јесте чињеница да је то једна од највећих скупштина на свету јер има 766 посланика, који представљају петсто милиона грађана, из 28 држава чланица, који у раду користе 24 службена језика. Јасно, да би све ово добро функционисало, а функционише, неопходни су ресурси, људски и финансијски, али и добра организација. У суштини, ЕП је као и сваки други национални парламент, администрација веома професионално обавља свој посао а посланици увек имају превише обавеза и премало времена.

Да ли је програм стажирања испунио Вашу лична и професионална очекивања?

И више него што сам очекивала, и то највише захваљујући мојој менторки Ирмгард Англмајер и колеги из Библиотеке Јану Баверструму. На почетку стажирања добила сам програм предавања и обука који смо Ирми, Јан и ја стално мењали и допуњавали у зависности од дешавања у Парламенту али и од мојих интересовања. Тако сам, захваљујући њиховој подршци, била у прилици да разговарам са Сандром Петровић Јаковина, посланицом Европског парламента, посетим Библиотеку Европског суда за људска права у Стразбуру и Канцеларију Европског омбудсмана, присуствујем седници Одбора за уставна питања и разговарам са колегама из Генералног директора за унутрашње политике ЕУ и Секретаријата за делегације проширења као и са запосленима у одборима и посланичким групама. Такође, веома корисно је било и упознавање са радом базе аката ЕП (Legislative Observatory) и Регистром транспарентности (Transparency Register) као и присуствовање конференцији „Стратегија проширења Европске уније и Извештај о напретку” у организацији think tank Центра за европске политичке студије. Међутим, свакако најинтересантнији део било је присуствовање пленарној седници у Стразбуру и седници Одбора за иностране послове на којој је Штефан Филе представљао Извештај о напретку којим је, између осталог, била обухваћена и Србија.

Које послове, активности и обавезе је обухватало Ваше стажирање у ЕП?

Стажирање је обухватало различита предавања како у ве-

зи са организацијом и начином рада Европског парламента тако и Библиотеке. Велика пажња била је усмерена на стручни, истраживачки део, тако да сам се упознала са базама података, изворима информација и врстама истраживачких производа, изразом медијске стратегије и садржаја интранет и интернет стране Библиотеке. Такође, изазов је био урадити два истраживачка рада која раде истраживачи у ЕП Библиотеци јер је стажирање имало и своју практичну страну. Тако сам за ЕКСПО тим урадила сажетак о Библиотеци Народне скупштине који је објављен на Блог страници Библиотеке ЕП, док сам за ЛЕГА тим написала сажетак о скупу којем сам присуствовала „Шифровање и надзор: ко побеђује у игри миша и мачке” у организацији Софи инт Велд, посланице Европског парламента. Морам да истакнем да је практичан рад, заправо, једино мерило тога колико знам или колико сам мислила да нешто знам и могу. У сваком случају, ово што сам урадила допало се и европским и мојим, скупштинским истраживачима, тако да сам и ја задовољна.

У којој мери обављени програм стажирања сматрате корисним за ваш будући рад у Народној скупштини и како видите примену стечених знања по повратку из ЕП?

Стечено практично знање и успостављени контакти свакако су нешто најважније и најкорисније. Ово не говорим само са позиције истраживача, већ и са ширег, едукативног аспекта. Не само да сам унапредила знање о Европској унији, него сам се упознала и са њеним културним посебностима. У Парламенту се готово свакодневно организују изложбе, одржавају концерти и про-

моције. Због свега тога, стажирање сматрам од изузетног професионалног значаја.

Какав је утисак Брисел оставио на Вас, пре свега као град и место за живот и забаву?

Брисел је град контраста који ће вас задивити различитим архитектонским стиловима, средњовековним и модерним зградама, готичким катедралама и црквама. Ако немате много времена, можда је најбоља опција туристичко разгледање града hop off hop on аутобусима, по цени од 25 евра, јер је заиста дугачак списак онога што се може видети: централни трг Гран Плас (Grand Plas), статуа Манекен Пис (Manneken Pis) и његов женски пандан Јанеке Пис (Jeanneke Pis), затим статуа Everard 't Serclaes за коју се верује да додиривање његових ногу и руку доноси срећу, Атомиум (Atomium) и оближњи парк Мини Европа. Брисел се може похвалити и мноштвом музеја (музеји какао и чоколаде, ликовних уметности, музичких инструмената, стрипа...), дугачким трговима, лепо уређеним парковима, али и бројним радњама, нарочито дуж авеније Луиз и око области Саблон. Белгијанци су веома поносни и на своју кухињу и укусна јела од којих су најпознатије дагње, помфрит, вафли и, наравно, чоколада и више од 450 врста пива. Зато не треба да чуди што је најпопуларнији сувенир онај са натписом „Штедите воду. Пијте пиво.” Ко да им одоли!

Изложба докумената из Архива Србије

Народна скупштина Републике Србије и Архив Србије су 12. новембра 2013. године потписали Протокол о сарадњи. Протокол су потписали др Небојша Стефановић, председник Народне скупштине и др Мирослав Перишић, директор Архива Србије. Том приликом отворена је прва у низу изложби под називом „Србија – трајање и памћење”, Из историје модерне српске државности, на којој су били изложени Срењевски устав из 1835, „Турски” устав за Кнежевину Србију (1838), па-сош Вука Караџића, рукописи

Нушићеве драме „Под облацима” из 1904. године, Регистар осуђиваних лица по основу Резолуције Информбироа и др.

Предвиђено је да Архив Србије у Централном холу Дома Народне скупштине у наредних годину дана периодично излаже документа из својих фондова и збирки.

Биће представљена архивска грађа и документи из политичке, друштвене, војне и културне историје Србије 19. и 20. века, а у циљу ширења свести о знача-

ју архивске грађе, очувања државног и културног идентитета Србије и упознавања шире јавности са културним наслеђем.

Тренутно је у току изложба поводом 115 година од доношења Закона о Државној архиви на којој је представљена архивска грађа која се односи на историјат Архива Србије. У календару догађаја на интернет страници Народне скупштине налази се списак изложених докумената. Ова поставка ће трајати до 13. фебруара.

Српска Народна скупштина пре Акта о уједињењу 1. децембра 1918. године

Актом уједињења 1. децембра 1918. године створена је Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца. Тим актом престала је законодавна функција свих народних представништава на територији уједињене државе. Српска народна скупштина, на последњем заседању, делегирала је 84 посланика из својих редова за Привремено народно представништво Краљевине СХС.

У импровизованој сали хотела Париз у Београду, само за ту прилику, 14. децембра 1918. године Српска народна скупштина се састала последњи пут. Председавао је први потпредседник Љубомир Р. Јовановић. Посланици су одали почаст преминулим члановима Скупштине: Андри Николићу, проти Милану Бурићу, Томи Зафировићу,

Богдану Јанковићу, као и многим другим, настрадалим у земљи и иностранству. На последњем скупштинском заседању било је присутно 149 народних посланика.

На 98. скупштинској седници од почетка Првог светског рата, одржаној 16. децембра 1918. године, прочитан је јавно Акт уједињења Срба, Хрвата и Словенаца. Прочитао га је председник Владе, господин Стојан Протић. Након тога, посланицима се обратио и председавајући Народне скупштине, господин Љубомир Р. Јовановић, рекавши:

„Ми смо пет векова били жртва инвазије Турске. Утрошили смо читав век напора и читаво људство жртава да се спасемо друге инвазије тевтонске. Нека не буде више никаквих инва-

зија, ни покушаја инвазија на Балкан. Нека их не буде ни малих, ни великих, ни с Истока, ни са Севера, ни са Југа, па ни са Запада. Нека нам припадне све што је наше, а нашим суседима све што је њихово. Нова историја народа не може се створити, ако остану живе старе заблуде и обнове се старе погрешке. Што се Балкана тиче, он нека остане народима који живе на њему.

... Господо посланици! Устаните да се захвалимо Богу за спас свога народа, да се поклонимо пред сенима палих и заслугама заслужних, да одамо хвалу и признање својим племенитим Савезницима и да из пуних груди узвикнемо: Да вечно живи, у части и слави, међу слободним народима, уједињени народ Срба, Хрвата и Словенаца.”

Ђордана Курир, начелница Одељења за европске интеграције

С обзиром на то да сте у Народној скупштини провели значајан број година током којих сте обављали различите послове и имали различита звања, које бисте издвојили као најзначајније?

Већи део свог радног века радила сам у државној администрацији, а знатан део тог времена у Народној скупштини где сам радила као секретар Одбора за спољне послове, Одбора за међунационалне односе, Одбора за равноправност полова и Одбора за европске интеграције. Сада сам начелница Одељења за европске интеграције.

Тешко је рећи које од ових места сматрам најзначајнијим, јер је свака од области којима сам се бавила као секретар одговарајућег скупштинског одбора веома важна, па и обавезе које из тога произилазе. Хијерархијски је, наравно, највише место начелника Одељења за европске интеграције на коме се налазим последњих неколико година. И не само то, већ и европске интеграције као један од при-

оритета наше спољне политике представљају питање које је у жижи интересовања не само политичара, већ и јавности. Разлог за то је чињеница да се не ради само о интересу спољне политике Србије, већ о хармонизацији националног законодавства са законодавством Европске уније и о процесу унутрашњих реформи. Мислим да са задовољством могу да констатујем да је, без обзира на то што на нашем путу европских интеграција нисмо тамо где би већина грађана и грађанки ове земље желела да буде, учињен значајан напредак и у неким сегментима смо чак испред појединих земаља чланица Европске уније. Не треба изгубити из вида да је велики број препрека политичке природе и да је потребно много политичке спремности, воље и снаге да се оне превазиђу.

По Вашем мишљењу, у којим сегментима рада у Народној скупштини је у последњих неколико година остварен највидљивији и највећи напредак?

Мислим да је рад Народне скупштине у последњих десетак година унапређен у остваривању свих њених функција. Ипак, посебно бих издвојила сегмент који је од највеће важности за грађане Србије, а то је отвореност и транспарентност највише представничке институције. При том, желим да укажем на појачан интензитет и квалитет комуникације грађана и грађанки са њиховим изабраним представницима, повећане могућности за добијање информација о раду највише представничке и законодавне институције и да утичу непосредно и преко организација цивилног друштва на законодавни процес.

У том контексту од важности је поменути нпр. усвајање Закона о посебним мерама за спречавање кривичних дела против полне слободе према малолетницима, тзв. „Маријин закон”, чије доношење је иницирао отац осмогодишње девојчице.

Кад се говори о начинима на које се јавност рада Народне скупштине обезбеђује, посебно бих поменула десетогодишњу праксу стажирања студената у службама одбора и посланичким групама. Такође, ове године уведен је директан пренос седница одбора преко интернета, тзв. live streaming.

Кад се говори о транспарентности рада Народне скупштине треба поменути да је Народне скупштина прошле године, на Међународни дан права јавности, добила признање Повереника за информације од јавног значаја за посебан допринос у афирмисању права јавности на слободан приступ информацијама.

Како оцењујете улогу и квалитет рада Сектора у којем обављате функцију начелника Одељења за европске интеграције?

Сектор за законодавство, са становишта надлежности Народне скупштине, свакако, заузима централно и најзначајније место у организационој структури Народне скупштине. Састанци начелника одељења која постоје у оквиру овог сектора у функцији су боље координације и организације рада Сектора, а такође боље координације са Генералним секретаријатом Народне скупштине. Што се квалитета рада за послених у овом сектору тиче, мислим да могу да кажем да већина службеника обавља свој посао одговорно и професионално.

Исто важи и за службенике Одељења за европске интеграције. Већи део послова који се раде у овом одељењу односи се на сарадњу са европским институцијама, пре свега са Европским парламентом, као и на сарадњу са парламенти-ма земаља чланица Европске уније. Знатан део нашег ангажмана односи се на подршку народним посланицима у бављењу парламентарном дипломатијом.

Тек у последњих годину дана повећан је ангажман службеника овог одељења на пословима хармонизације националног законодавства са европском регулативом. Наиме, у овом одељењу се, у случају када су народни посланици подносиоци предлога закона, сачињавају изјаве, евентуално и табеле о усклађености, што, укупно посматрано, заузима тек 20 одсто радног ангажмана овог одељења.

У предстојећем периоду, односно у процесу преговора са Европском унијом, рад овог

одељења, као подршке Одбору за европске интеграције, добиће додатно на значају. Одбор за европске интеграције, према Резолуцији о улози Народне скупштине и начелима у процесу преговора Републике Србије са Европском унијом, јесте координирајуће радно тело које усваја мишљење о предлогу преговарачке позиције, када се ради о утврђивању преговарачких позиција, а мишљење овог одбора Влада ће узимати у обзир приликом њиховог усвајања.

По вашем мишљењу, каква је улога и углед Народне скупштине у Србији данас?

Нажалост, Народна скупштина не ужива углед који јој припада. Дешавало ми се често да будем у друштву особа које немају лепо мишљење о раду Народне скупштине, односно народних посланика и оптужују их за нерад, бројна путовања у иностранство и велике плате. То је резултат чињенице да се о ангажману посланика суди на основу ТВ преноса на којима се дешава да је плеарна сала полупразна.

Када сам у прилици, покушавам да објасним колико консултација, рада и труда стоји иза једног амандмана, а поготово иза јавног наступа неког од посланика.

О томе колико људи мало знају о раду парламента сведоче и анкете организоване управо са истим циљем, које потврђују да велики број грађана и грађанки заправо и не зна шта се дешава у Народној скупштини и које су њене основне функције. Због тога је неопходно да се у наредном периоду посебна пажња посвети изради комуникационе стратегије.

Шта радите после напорног радног дана?

Нема правила, некад се одмарам спремајући кућу, а некад читајући књигу, други пут гледајући ТВ или позоришну представу. Трудим се да не пропустим ни ликовне изложбе. Уосталом, у Београду никад није досадно, поготово кад имаш пријатеље још из основне школе, а и унуци чекају да заједно откривамо чаролије овог града.

Шта волите да читате и коју бисте нам књигу препоручили?

Незахвално је препоручивати било шта, па и књиге. Међу мноштвом дивних књига, које отварају нове светове, задржала бих се на нашим просторима, односно на нашим ауторима који нам отварају очи о нама самима.

„Убиство са предумишљајем” поставља најбољу дијагнозу политичког невремена, кроз које је ова земља не једном пролазила. Слободан Селенић је у свом последњем роману дирљиво осликао такво невреме, које смо и сами искусили. Мада написан неколико десетина година раније, „Роман о Лондону” Милоша Црњанског, такође произишао из једног невремена, говори о љубави према домовини. Много младог света који машта да оде из ове земље треба да прочита ову књигу препуну емоција да би схватили да живот у туђини није изобиље и гламур, како се о томе прича, већ често чежња и носталгија.

Имате ли неостварених жеља?

А ко их нема? Моје жеље су превасходно везане за мог сина. Желела бих да нађе посао који одговара његовим знањима и квалификацијама, у граду у коме је рођен, у граду у који се вратио после студија у иностранству, а чији је први урбаниста био његов чукундеда.

